

บันทึก

เรื่อง การนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญเหตุสูงอายุ
ให้แก่ นายนิวัฒน์ พุนศรี ศรีสุวรรณนท์

เลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีหนังสือถึงเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ สร. ๐๔๐๓/๔๙๐ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕ แจ้งว่า กระทรวงการคลังขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นในปัญหาเกี่ยวกับการนับเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญเหตุสูงอายุให้แก่ นายนิวัฒน์ พุนศรี ศรีสุวรรณนท์ โดยมีข้อเท็จจริงว่า นายนิวัฒน์ฯ เริ่มเข้ารับราชการครั้งแรกเมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๔๘๐ จนถึงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๑ แล้วลาออกจากราชการเพราะได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทน นายนิวัฒน์ฯ เป็นสมาชิกสภาผู้แทนในช่วงนี้ตั้งแต่วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๑ จนถึงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๔๙๒ และในระหว่างเวลาดังกล่าว นายนิวัฒน์ฯ ได้รับแต่งตั้งให้เป็นเลขานุการรัฐมนตรี กระทรวงยุติธรรม ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๔๙๑ จนถึงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๔๙๒ อันเป็นวันสุดท้ายก่อนวันที่นายนิวัฒน์ฯ พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนและเลขานุการรัฐมนตรี เพราะมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ แต่โดยผลแห่งมาตรา ๑๘๒ ของรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๔๙๒ นายนิวัฒน์ฯ ยังเป็นสมาชิกสภาผู้แทน ติดต่อกันจนถึงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๔๙๔ จึงพ้นจากตำแหน่งเพราะมีการยุบสภาเพื่อเลือกตั้งใหม่ ในการเลือกตั้งใหม่นี้ นายนิวัฒน์ฯ ได้รับเลือกตั้งอีกครั้งหนึ่งเมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๕ และเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตลอดมาจนถึงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๐ จึงได้พ้นจากตำแหน่งตามวาระ ต่อมาเมื่อวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๐๑ นายนิวัฒน์ฯ ได้กลับเข้ารับราชการใหม่ และรับราชการติดต่อกันมาจนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๑๔ ซึ่งเป็นวันสุดท้ายก่อนวันครบเกษียณอายุราชการ

ข้อเท็จจริงปรากฏต่อไปว่า เมื่อนายนิวัฒน์ฯ พ้นจากตำแหน่งเลขานุการรัฐมนตรี นั้น นายนิวัฒน์ฯ ได้ขอรับบำนาญครั้งหนึ่งแล้ว ซึ่งกระทรวงการคลังได้คำนวณเวลาราชการเพื่อคิดบำนาญให้ตั้งแต่วันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๔๘๐ จนถึงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๔๙๒ ต่อมาเมื่อนายนิวัฒน์ฯ ออกจากราชการครั้งหลัง นายนิวัฒน์ฯ ได้ขอรับบำนาญโดยขอให้นับระยะเวลาต่อไปนี้เป็นเวลาสำหรับคำนวณบำนาญให้ด้วย คือ

๑. ระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๔๙๑ ถึงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๔๙๒ อันเป็นเวลาที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนและดำรงตำแหน่งเลขานุการรัฐมนตรีในขณะเดียวกัน ระยะเวลาดังกล่าวนี้กระทรวงการคลังได้คำนวณให้ในการจ่ายบำนาญครั้งก่อนแล้ว แต่ยังมีได้คำนวณให้ในฐานะเป็นสมาชิกสภาผู้แทน

๒. ระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๔๙๒ ถึงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๔๙๔ อันเป็นระยะเวลาที่นายนิวัฒน์ฯ เป็นสมาชิกสภาผู้แทนโดยผลของรัฐธรรมนูญ

๓. ระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ถึงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๐ อันเป็นระยะเวลาที่นายนิวัฒน์ฯ เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยผลของการเลือกตั้งครั้งใหม่
กระทรวงการคลังจึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นในปัญหา
ดังต่อไปนี้

๑. ระยะเวลาที่นายนิวัฒน์ฯ ดำรงตำแหน่งเลขานุการรัฐมนตรีและเป็น
สมาชิกสภาผู้แทนในขณะเดียวกันซึ่งกระทรวงการคลังได้นำมาคำนวณให้ในการคำนวณบำนาญ
ครั้งก่อนโดยคำนวณให้ในฐานะเลขานุการรัฐมนตรีไปแล้วนั้น จะนำมาคำนวณให้อีกในฐานะเป็น
สมาชิกสภาผู้แทนตามสิทธิที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๖ (จ) แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญ
ข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๒ ได้หรือไม่

๒. ระยะเวลาที่นายนิวัฒน์ฯ เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต่อมาโดยผลของ
รัฐธรรมนูญนั้นจะนำมานับเพื่อคำนวณบำเหน็จบำนาญได้หรือไม่

๓. ระยะเวลาที่นายนิวัฒน์ฯ เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอันเป็นผลจากการ
เลือกตั้งครั้งใหม่นั้นจะนำมานับเพื่อคำนวณบำเหน็จบำนาญได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๑) ได้พิจารณาปัญหา
ดังกล่าวแล้วเห็นว่า

๑. ระยะเวลาที่นายนิวัฒน์ฯ ดำรงตำแหน่งเลขานุการรัฐมนตรี และเป็น
สมาชิกสภาผู้แทนในขณะเดียวกันซึ่งกระทรวงการคลังได้นำมาคำนวณให้ในการคำนวณบำเหน็จ
บำนาญครั้งก่อนโดยคำนวณให้ในฐานะเลขานุการรัฐมนตรีไปแล้วนั้น เมื่อปรากฏว่าระยะเวลาการ
เป็นสมาชิกสภาผู้แทนในช่วงนี้เป็นระยะเวลาที่มีอยู่ก่อนการออกจากราชการโดยได้รับบำนาญครั้ง
แรกของนายนิวัฒน์ฯ กรณีจึงต้องด้วยบทบัญญัติแห่งมาตรา ๓๐ (๓)^๑ แห่งพระราชบัญญัติ
บำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญ
ข้าราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งบัญญัติเป็นความว่า ข้าราชการผู้ใดออกจากราชการโดย
ได้รับหรือมีสิทธิที่จะรับบำเหน็จหรือบำนาญแล้ว ถ้าภายหลังได้เข้ารับราชการใหม่ ให้คิดเวลา
ราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญเฉพาะการรับราชการครั้งใหม่เท่านั้น และเมื่อข้อเท็จจริง
ปรากฏว่า นายนิวัฒน์ฯ มิได้บอกเลิกรับบำนาญในขณะที่กลับเข้ารับราชการใหม่อันจะเป็นเหตุให้

^๑ มาตรา ๓๐ ข้าราชการผู้ใด

ฯลฯ

ฯลฯ

(๓) ออกจากราชการโดยได้รับหรือมีสิทธิที่จะรับบำเหน็จบำนาญแล้วถ้าภายหลังได้เข้ารับ
ราชการใหม่ ให้คิดเวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญเฉพาะการรับราชการครั้งใหม่เท่านั้น

ความในมาตรานี้มิให้ใช้บังคับแก่

ฯลฯ

ฯลฯ

(จ) ข้าราชการซึ่งได้รับหรือมีสิทธิในบำนาญปกติแล้ว ภายหลังกลับเข้ามารับราชการใหม่
และเลิกรับบำนาญในขณะที่กลับเข้ารับราชการใหม่นั้น

ฯลฯ

ฯลฯ

ได้รับยกเว้นตามมาตรา ๓๐ (จ)^๒ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๙ นายนิวัฒน์ฯ จึงไม่มีสิทธินำระยะเวลาในช่วงนี้มาเป็นเวลาราชการสำหรับคำนวณบำนาญในครั้งหลังนี้ได้ ทั้งนี้โดยไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยว่านายนิวัฒน์ฯ จะมีสิทธินับระยะเวลาดังกล่าวในอีกฐานะหนึ่งหรือไม่

๒. ระยะเวลาระหว่างวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๔๙๒ ถึงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๔๙๔ อันเป็นเวลาที่นายนิวัฒน์ฯ เป็นสมาชิกสภาผู้แทนนั้น เห็นว่าการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของนายนิวัฒน์ฯ ในช่วงนี้เป็นผลโดยตรงจากการลาออกจากราชการไปดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนเมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๑ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๙๒ มาตรา ๑๘๒^๓ ได้บัญญัติให้สมาชิกภาพต่อเนื่องมาตั้งแต่ต้นจนถึงสิ้นอายุของสภาคือวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๔๙๔ ดังนั้น โดยบทบัญญัติของมาตรา ๕๖^๔ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ประกอบกับมาตรา ๑๖ (ฉ)^๕ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๒ นายนิวัฒน์ฯ จึงมีสิทธินับเวลา ระหว่างวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๔๙๒ ถึงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๔๙๔ ซึ่งดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนในช่วงนี้ในการคำนวณบำนาญได้

๓. ระยะเวลาระหว่างวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๕ ถึงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๐ ซึ่งนายนิวัฒน์ฯ ได้รับเลือกตั้งให้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอีกครั้งหนึ่งนั้น กรรมการร่างกฎหมายฝ่ายข้างมากเห็นว่า โดยเหตุที่เมื่อมีการยุบสภาในวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๔๙๔ นายนิวัฒน์ฯ ได้พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนและมีสภาพเป็นราษฎรคนหนึ่งเท่านั้น เมื่อนายนิวัฒน์ฯ สมัครเข้ารับเลือกตั้งและได้รับเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๕ นายนิวัฒน์ฯ จึงมิได้เป็น “ข้าราชการผู้ลาออกไปดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนหรือสภาผู้แทนราษฎร” ตามนัยมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ นายนิวัฒน์ฯ จึงไม่มีสิทธิ

^๒ อ้างแล้ว ในเชิงอรรถที่ ๑

^๓ ในมาตรา ๑๘๒ ให้สมาชิกสภาผู้แทนซึ่งได้รับเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) เป็นสมาชิกสภาผู้แทนตามรัฐธรรมนูญนี้ และอายุของสภาให้นับแต่วันเลือกตั้งทั่วไปซึ่งสมาชิกชุดนั้นได้รับเลือกตั้ง

ก่อนที่จะสมาชิกสภาผู้แทนซึ่งจะได้รับเลือกตั้งตามมาตรา ๑๘๔ เข้ารับหน้าที่ให้สภาผู้แทนประกอบด้วยสมาชิกดังกล่าวในวาระก่อน

^๔ มาตรา ๕๖ ข้าราชการผู้ใดลาออกไปดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนหรือสภาผู้แทนราษฎรแล้วแต่กรณี ก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้ ถ้าภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่ ก็ให้นับเวลาระหว่างที่ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทน หรือสภาผู้แทนราษฎร ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญ ตามกฎหมายที่ใช้อยู่ก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้

^๕ มาตรา ๑๖ การนับเวลาราชการเพื่อคำนวณบำเหน็จบำนาญนั้น

๑.ล๑

๑.ล๑

(ฉ) ข้าราชการผู้ใดลาออกไปดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ถ้าภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่ก็ให้นับเวลาระหว่างที่ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการคำนวณบำเหน็จบำนาญด้วย

ได้รับประโยชน์ตามมาตรา ๑๖ (ฉ) แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน
พุทธศักราช ๒๔๘๒ อันเป็นกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้น การเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของนาย
นิวัฒน์ฯ ในช่วงนี้จึงไม่อาจนำมาคำนวณบำเหน็จบำนาญได้

(ลงชื่อ) ส. โหตระกิตย์

(นายสมภพ โหตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มิถุนายน ๒๕๑๕

ความเห็นแย้งของพระยาอรรณการิย์นิพนธ์
ในกรณีการนับเวลาคำนวณบำเหน็จบำนาญ นายนิวัฒน์ พุนศรี ศรีสุวรรณนท์

ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยกับความเห็นกรรมการร่างกฎหมาย (กองที่ ๑) ฝ่ายข้างมาก ที่มีความเห็นไม่นับระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๕ ถึงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๐ ซึ่งเป็นระยะเวลาที่นายนิวัฒน์ พุนศรี ศรีสุวรรณนท์ ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภา มาเป็นเวลาคำนวณบำเหน็จบำนาญให้แก่ นายนิวัฒน์ฯ ข้าพเจ้าเห็นว่านายนิวัฒน์ฯ มีสิทธิที่จะขอให้ นับระยะเวลาที่ นายนิวัฒน์ฯ ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภา ในช่วงระยะเวลาที่กล่าวแล้วมาเป็นเวลาคำนวณบำเหน็จบำนาญได้ โดยมีเหตุผลดังกล่าวจะกล่าวต่อไป

ข้อเท็จจริงปรากฏเป็นที่รับกันทุกฝ่ายโดยไม่มีข้อโต้แย้งใด ๆ ว่าเดิม นายนิวัฒน์ฯ รับราชการมีตำแหน่งเป็นคลังจังหวัดอุบลราชธานี แล้วนายนิวัฒน์ฯ ได้ลาออกเพื่อไปดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และได้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเริ่มแต่วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๑ เป็นต้นมา จนถึงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๔๙๔ ได้เกิดปฏิวัติและรัฐประหารขึ้น มีการยุบสภานิติบัญญัติและมีการเลือกตั้งใหม่ ในการเลือกตั้งใหม่นี้ นายนิวัฒน์ฯ ได้สมัครเข้ารับเลือกตั้งด้วยและได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาฯ นับแต่วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๕ ไปอีกจนถึงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๐ หมดอายุสภา นายนิวัฒน์ฯ จึงพ้นจากสมาชิกภาพแล้วกลับเข้ารับราชการมีตำแหน่งเป็นคลังจังหวัดอุบลราชธานีครั้งหนึ่ง

พึงเห็นได้จากข้อเท็จจริงดังกล่าวมา ว่าเมื่อนายนิวัฒน์ฯ ได้ลาออกจากราชการเพื่อไปดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาแล้ว นายนิวัฒน์ฯ ก็ได้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาฯ นับเริ่มแต่วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๑ ตลอดเรื่อยมาจนถึงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๐ ซึ่งเป็นวันหมดอายุของสภาฯ ตามวาระ นับได้ว่านายนิวัฒน์ฯ ได้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาฯ ติดต่อกันมาโดยมิได้ขาดสาย กล่าวคือ ภายหลังที่นายนิวัฒน์ฯ ลาออกจากราชการมาแล้ว ในช่วงระยะเวลาใดที่ประเทศไทยมีสภานิติบัญญัติอยู่ นายนิวัฒน์ฯ ก็ได้ขาดไปจากการเป็นสมาชิกแห่งสภานิติบัญญัตินั้น ๆ แม้แต่วันเดียว ดังนั้นจึงย่อมจะกล่าวได้ว่า การดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาฯ ของนายนิวัฒน์ฯ ไม่ว่าในตอนหรือช่วงระยะเวลาใด เป็นผลสืบเนื่องมาจากการลาออกจากราชการมาดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของนายนิวัฒน์ฯ ทั้งสิ้น

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏดังที่ได้กล่าวมา ข้าพเจ้าจึงไม่เห็นว่ามีเหตุผลอันใดที่จะไม่นับช่วงระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๕ จนถึงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๐ มาคำนวณบำเหน็จบำนาญให้แก่ นายนิวัฒน์ฯ เพราะช่วงระยะเวลาดังกล่าวก็เป็นช่วงระยะเวลาที่นายนิวัฒน์ฯ ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาฯ ต่อเนื่องมาจากการลาออกจากราชการเพื่อมาดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาฯ เช่นเดียวกัน ต้องตามบทบัญญัติมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ ซึ่งมีว่า “ข้าราชการผู้ใดลาออกไปดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนหรือสภาผู้แทนราษฎร แล้วแต่กรณี ก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้” ถ้าภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่ ก็ให้นับเวลาระหว่างที่ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนหรือสภาผู้แทนราษฎร ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายที่ใช้อยู่ก่อนวันใช้พระราชบัญญัตินี้ และมาตรา ๑๖ (จ) แห่งพระราชบัญญัติ

บำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๒ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันใช้พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ และมีความว่า “ข้าราชการผู้ใดลาออกไปดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ถ้าภายหลังกลับเข้ารับราชการใหม่ก็ให้นับเวลาระหว่างที่ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการคำนวณบำเหน็จบำนาญด้วย”

กรรมการร่างกฎหมายฝ่ายข้างมากให้เหตุผลว่า เพราะการสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภา ของนายนิวัฒน์ฯ ในตอนนี นายนิวัฒน์ฯ เป็นเพียงราษฎรคนหนึ่งพ้นจากสภาพเป็นข้าราชการลาออกมาเพื่อดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสียแล้ว การดำรงตำแหน่งสมาชิกสภา ในตอนนี้จึงไม่อยู่ในข่ายที่จะนำเอาเวลาที่เป็นสมาชิกมาคำนวณบำเหน็จบำนาญได้ เหตุผลของคณะกรรมการร่างกฎหมายฝ่ายข้างมากดังว่านี้หากจะถือว่าเป็นการถูกต้อง ก็จะมีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงกับบทบัญญัติมาตรา ๑๖ (จ) แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือนฯ ที่กล่าวมา จำกัดสิทธิของข้าราชการที่ลาออกไปดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาฯ ในอันที่จะขอให้นับเวลาที่ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาฯ มาคำนวณบำเหน็จบำนาญ ให้แคบลง คือให้นำมาคำนวณบำเหน็จบำนาญได้เฉพาะเพียงระยะเวลาที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในครั้งแรกที่ลาออกไปเท่านั้น ต่อไปเมื่อสภาเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรในภายหลัง แม้ผู้ที่ลาออกไปจะยังคงเป็นสมาชิกแห่งสภาฯ นั้น ๆ อยู่ ก็จะไม่เอาระยะเวลาที่เป็นสมาชิกมาคำนวณบำเหน็จบำนาญมิได้ โดยถือว่าข้าราชการผู้นั้นได้พ้นจากสภาพข้าราชการที่ลาออกมาเพื่อดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาฯ เสียแล้ว ซึ่งข้าพเจ้าเห็นว่าไม่อาจแปลความมาตรา ๑๖ (จ) ให้เป็นไปตามนัยที่ว่ามานั้นได้ เพราะจะเท่ากับยอมให้แก้ไขเพิ่มเติมหรือจำกัดความในตัวบทกฎหมายกันเอาเอง ซึ่งเป็นการไม่ถูกต้อง

อนึ่ง ข้อที่กรรมการร่างกฎหมายฝ่ายข้างมากกล่าวว่า นายนิวัฒน์ฯ ได้พ้นจากสภาพเป็นข้าราชการที่ลาออกมาเพื่อดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาฯ เสียแล้ว ในตอนหลังนี้นั้น ข้าพเจ้าก็เห็นว่าเป็นการกล่าวที่ผิดไปจากข้อเท็จจริง เพราะตามข้อเท็จจริงปรากฏชัดดังได้กล่าวมาข้างต้น ว่านายนิวัฒน์ฯ ได้ลาออกจากราชการมาเพื่อดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาฯ และได้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาตลอดเรื่อยมาจนถึงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๐ ซึ่งเป็นวันหมดอายุของสภาฯ มิได้ขาดไปแม้แต่วันเดียว เหตุฉะนั้น เมื่อถือว่านายนิวัฒน์ฯ มีสภาพเป็นข้าราชการที่ลาออกมาดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาฯ มาตั้งแต่ต้น สภาฯ เช่นว่านี้ก็ย่อมจะต้องมีต่อไปตลอดระยะเวลาที่นายนิวัฒน์ฯ ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาฯ ซึ่งติดต่อกันมานั้น การเปลี่ยนแปลงทางรัฐสภาโดยมีการยุบสภาและการเลือกตั้งใหม่ เมื่อการเปลี่ยนแปลงนั้นไม่ได้ทำให้นายนิวัฒน์ฯ หลุดพ้นจากการเป็นสมาชิกแห่งสภาไป (โดยนายนิวัฒน์ฯ ได้รับเลือกตั้งเข้ามาใหม่) การเปลี่ยนแปลงทางรัฐสภา ก็ไม่ควรเป็นผลกระทบกระเทือนสิทธิของนายนิวัฒน์ฯ ที่มีอยู่ตามกฎหมายที่กล่าวมาข้างต้นแต่ประการใดไม่

ข้าพเจ้าจึงเห็นว่า นายนิวัฒน์ฯ มีสิทธิขอให้นับระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๔ ถึงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๐ ซึ่งเป็นระยะเวลาที่นายนิวัฒน์ฯ ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาฯ เช่นเดียวกับระยะเวลาช่วงก่อน ๆ นั้น มาเป็นเวลาคำนวณบำเหน็จบำนาญได้ด้วย

(ลงชื่อ) พระยาอรรณการีย์นิพนธ์

(พระยาอรรธการีย์นิพนธ์)

ข้าพเจ้าเป็นกรรมการผู้หนึ่งในฝ่ายข้างน้อย และเห็นด้วยกับบันทึกความเห็นแย้ง

และ

(ลงชื่อ) เสกล บุญยัษฐิติ

(นายเสกล บุญยัษฐิติ)